

ikke nævnt; men det er ogsaa det Gnefte. Efter min fulde Overtydning maa de gaae ud fra Grundlovens Omraade og kunne ikke længere komme til at fortære under den, idet deres Criminals, Justits- og Politievæsen o. s. v. altsammen bliver ordnet, som det er i Slesvig, og jeg kan derfor ikke forstaae, at de Herligheder, som de beholde, ere dem til nogen Nytte.

Indenrigsministeren: Jeg maa dog bemærke, at det er en fuldstændig Misforstaaelse. Alle Anliggender, paa hvilke Ordningen ikke finder Anvendelse, altsaa som ikke ere nævnte i § 2, blive, hvor de ere. Jeg skal blot nævne den hele borgerlige Ret, Skattevæsenet, o. s. v. Forskjellen mellem Hartkornet paa den ene Side og Blovarten paa den anden Side vil blive aldeles, som den er; hvad der ikke falder ind under dette Lovforslags Omraade, under dets praktiske Begrænsning, bliver, som det er. Det er det, som den ærede Rigsdagsmand, der sidst satte sig, aldeles overfaae.

Ischering: Det forekommer mig, at Sagen i sig selv er overordentlig nyttig, at den medfører langt større praktisk Nytte for alle Bedkommende end Ulemper; men derimod er det ingenlunde klart for mig, hvorvidt der ikke ved Loven skeer individuelle Krænkelse, Krænkelse af visse individuelle Rettigheder. Der er en Forskjel med Hensyn til den simple borgerlige Ret, en Mand nyder i en Stat, den er eens i alle Stater og navnlig i alle Landsdele, og der er saaledes her vistnok en saa stor Ustikkerhed i hvad de Forhold betyde, at Begreberne dog ere meget blandede i denne Henseende. Jeg troer ikke, at der er nogen Fare paafærde; men der er dog politiske Rettigheder, og deriblandt er der forskellige, som Loven, som den her er udtrykt, kommer til at træde temmelig nær, som det ærede Medlem, der sidst talte, har sagt; men den Side af de politiske Rettigheder har jo egentlig kun Betydning for den Indflydelse, den giver paa Lovgivningsmagten i det Hele og, jeg vil gaae videre og sige, paa Controllen over Lovgivningens Opretholdelse. Nu er der en vigtig politisk Ret,

det er den politiske Frihed, som er garanteret ved Grundloven. Der er en Bestemmelse, som siger, at den Mand, der boer under den danske Grundlovs Beskyttelse, skal stilles for Domstolene, behandles paa den og den Maade. Der er ogsaa visse Rettigheder med Hensyn til hans Stilling ligeoverfor Pressen og Presseforseelser. Det er ingen ringe politisk Rettighed, som der derved gjøres Afkald paa. Hvad den sidste angaaer, saa skal jeg villig indrømme, at den sandsynligviis for det langt overveiende Antal og maaskee for alle dem, der her er Spørgsmaal om, ikke kan have Meget at betyde, skjøndt maaskee dog Noget; hvad derimod den første angaaer, den personlige Frihed, da har den Endeel at betyde i en Landsdeel, hvor Begrebet om Forhold af denne Natur endnu er meget lidet fast, hvor Retspleien udøves med stor Forskjellighed, og hvor man er vant til at troe, at man haandhæver den offentlige Rets Bestemmelser ved hensynsløs at behandle enhver anholdt Person, hvor denne Tro endnu traditionelt er tilstede hos dem, som ere opvoxede i danske Skoler, og endnu langt værre hos dem, der ere udgaaede fra de tydste Skoler. I denne Henseende er der for mig Banfælgeligheder, ikke af den Natur, at de skulde bringe mig til at stemme imod Loven, navnlig paa dette Standpunkt, eller i det Hele taget bringe mig til at lægge Loven Hindringer i Veien; men jeg skulde henstille til den ærede Minister, om man ikke skulde kunne finde noget Middel herimod. Det simpleste var, om man kunde opnaae en Række af individuelle Erklæringer; det er en ganske simpel Ting, og jeg kan selv tænke mig ind i det Forhold.

Derfor jeg befandt mig i saa forviklede Forhold, opgav jeg gjerne de politiske Rettigheder, hvis Udøvelse dog i en saadan Afkrog ikke er saa ganske sikret, for at vinde en saa simpel og saa eensartet borgerlig Stilling, som muligt, med dem, der i Fremtiden skulle danne en communal Eenhed med mig i Opfyldelsen af Pligter og Rettigheder. Det vilde bringe os udover store Banfælgeligheder; man maatte stræbe til at faae det bragt derhen, at næsten det Gnefte, der blev tilbage som Særkende mellem dem, der vare traadte over fra